

KRÓTKIE DONIESIENIA**SHORT COMMUNICATIONS****468. Nowe stwierdzenia *Hydrovatus cuspidatus* (KUNZE) i *Dytiscus circumflexus* FABR. (Coleoptera: Dytiscidae) w Polsce**

New records of *Hydrovatus cuspidatus* (KUNZE) and *Dytiscus circumflexus* FABR. (Coleoptera: Dytiscidae) in Poland

KEY WORDS: Coleoptera, Dytiscidae, *Hydrovatus cuspidatus*, *Dytiscus circumflexus*, new records, Wielkopolska-Kujawy Lowlands, W Poland.

Pływakowate (Dytiscidae) należą do jednych z lepiej poznanych rodzin chrząszczy wodnych w Polsce, jednak wiedza o występowaniu niektórych rzadko spotykanych gatunków wciąż jest bardzo niekompletna. W tej publikacji chcemy uzupełnić dane o rozmieszczeniu dwóch takich gatunków.

Hydrovatus cuspidatus (KUNZE, 1818)

– Nizina Wielkopolsko Kujawska: Pamiątkowo ad Szamotuły (UTM: XU12), 21 IX 2004 – 1 ex., wysiany z napływek, leg. T. BARŁOŻEK.

Chrząszcz bardzo rzadko spotykany w Polsce, wykazany zaledwie z siedmiu krain, głównie na podstawie starych danych. W ciągu ostatnich 30 lat (po ukazaniu się 4 tomu, XXIII części „Katalogu fauny Polski”) wykazany zaledwie raz z Wyżyny Lubelskiej (BUCZYŃSKI, KOWALIK 2005: Ann. Univ. M. Curie-Skłodowska, C, **60**: 19-39). Z Niziny Wielkopolsko Kujawskiej wykazany ostatnio w latach 30-tych XX wieku (BURAKOWSKI i in. 1976: Kat. Fauny Pol., Warszawa, XXIII, **4**: 1-307).

Dytiscus circumflexus FABRICIUS, 1801

– Nizina Wielkopolsko Kujawska: Toruń - Bielany (CD37), 13 V 1998 – 1 ex., leg. et coll. T. KONEFAŁ; Mokrz ad Wronki (WU84), 26 III 2005 – 1 ex., 2 IV 2005 – 1 ex., leg. T. BARŁOŻEK.

Jeden z najrzadziej spotykanych gatunków z tego rodzaju, znany z niewielu stanowisk, chociaż wykazywany z wielu krain. W ciągu ostatnich 30 lat (po ukazaniu się „Katalogu”) wykazany zaledwie trzykrotnie: z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (PRZEWOŻNY, LUBECKI

2004: Wiad. entomol., **23**, 4: 215-220), Wyżyny Lubelskiej (BUCZYŃSKI i in. 2007: Parki nar. Rez. Przyr., **26**, 2: 93-111) i Beskidu Zachodniego (TRZECIAK 2002: Wiad. entomol., **21**, 2: 121-122).

Autorzy pragną podziękować koledze Tomaszowi KONEFAŁOWI za udostępnienie danych lokalizacyjnych *Dytiscus circumflexus* FABR. Materiał dowodowy znajduje się w zbiorach drugiego autora.

Marek PRZEWOŹNY, Zakł. Zool. Syst. Inst. Biol. Środow. UAM, Poznań
Tomasz BARŁOŻEK, Wronki

469. Nowe stanowisko *Elater ferrugineus* LINNAEUS, 1758 (Coleoptera: Elateridae) w Polsce

New locality of *Elater ferrugineus* LINNAEUS, 1758 (Coleoptera: Elateridae) in Poland

KEY WORDS: Coleoptera, Elateridae, *Elater ferrugineus*, faunistics, Kozienice Forest, Central Poland.

Sprężykowate Elateridae na terenie Puszczy Kozienickiej nigdy nie były przedmiotem kompleksowych badań. Nieliczne dane dotyczące przedstawicieli tej rodziny znaleźć można w „Katalogu fauny Polski” (BURAKOWSKI i in. 1985: Kat. Fauny Pol., Warszawa, XXIII, **10**: 1-401) oraz w pracy GUTOWSKIEGO i współautorów (2006: Leśne Prace bad., **4**: 101-144).

Podczas inwentaryzacji zasobów przyrodniczych w ramach programu „Natura 2000” na terenie Nadleśnictwa Kozienice, stwierdzono występowanie tęgosza rdzawego – *Elater ferrugineus* L.:

– Nadleśnictwo Kozienice, Obręb Pionki, leśnictwo Karpówka, oddz. 82k (UTM: EC20), 8 VII 2007 – 2 imagines, 1 poczwarka, w kokolitach *Protoaetia lugubris* (HERBST), w wypróchniałym pniu starego dębu szypułkowego *Quercus robur* L.

Elater ferrugineus rozsielony jest od obszarów śródziemnomorskich po południową Skandynawię. Na wschodzie sięga do południowo-zachodnich krańców europejskiej części Rosji i Kaukazu. W Polsce jest jak dotąd znany z nielicznych, rozproszonych w różnych częściach kraju stanowisk, w znacznej części na podstawie dawnych doniesień (BUCHHOLZ, OSSOWSKA 2004a: Wiad. entomol., **23**, 3: 169-171; BUCHHOLZ, OSSOWSKA 2004b: [W:] Polska czerwona księga zwierząt – Bezkręgowce. Inst. Ochr. Przyr. PAN – Kraków, AR im. Cieszkowskiego – Poznań: 119-120).

Tęgosz rdzawy jest na terenie Polski gatunkiem prawnie chronionym. Umieszczony został na polskiej czerwonej liście zwierząt (PAWŁOWSKI i in. 2002: [W:] Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. Inst. Ochr. Przyr. PAN, Kraków: 88-110), z kategorią VU (gatunek wysokiego ryzyka, narażony na wyginięcie).

Omawiany gatunek odbywa rozwój w dziuplach starych drzew liściastych. Jego larwy prowadzą drapieżny tryb życia, atakując przede wszystkim młodsze stadia rozwojowe saproksylobiontycznych przedstawicieli nadrodziny Scarabaeoidea.

Marek MIŁKOWSKI, Radom